

Myter om menneskets vilkår

Dorthe Kærgaard maler fortællinger over de store fællesmenneskelige temaer

Af
Konrad Guldberg

Hvis vi er usikre på vejskiltene, må vi selv finde frem.

Mennesket skaber myter for at finde sig til rette med tilværelsen - for at bringe sit liv i overensstemmelse med virkeligheden. Så får vi fornemmelsen af perspektiv i de ting, der sker med os.

Kendskabet til græsk, latinsk og bibelsk litteratur

var før i tiden en del af folks basale dannelse. Da vi opgav det, gik en hel tradition af vesterlandsk mytologisk information tabt.

Derfor skaber maleren Dorthe Kærgaard sine egne myter.

Den udstilling, der i april satte sit præg på forårsudstillingen på Gimsinghoved i Struer, viser hun indtil månedens udgang på Brønderslev Rådhus.

Dorthe Kærgaards kunstneriske begavelse er overvejende digterisk, og hendes primære sigte er det ideelle i motivet.

Mangfoldighed af virkelighedslag

Dorthe Kærgaard ud-

trykker et eklatant modsætningsforhold til de postmoderne trendsætteres blaserte ironi. Hun er noget så aparte som en romantiker og idealist, for hvem de store fortællinger stadig har eksistentiel gyldighed. Oveni denne uhyrlighed anno 1997 maler hun figurativt maleri med en mangfoldighed af nøje-regnende og detaljerede virkelighedslag. I helstøbte akvareller og velkomponerede olieblade beskæftiger hun sig med de urgamle, grundlæggende temaer, som har opbygget kulturer og præget religion og tro gennem årtusinder: Livscyklus - liv/død - tro/tvivl - visne/spire - håb - længsel - overgange - valgsitua-

tioner - konflikt - rejsen gennem livet - og den indre rejse.

Dorthe Kærgaard befolker sine malerier med tableauer af sfinksagtigt tavse figurer, som altid er nøgne og derfor tidløse. Formen er afklaret og proportionerne harmoniske hos de runde og frodige skikkelser af »ædel enfold og stille storhed«. Man erkender et anliggende mellem aktørerne, som danser, står på hænder, søger, løfter hinanden eller manipulerer med snore, frugter eller musikinstrumenter. Deres indbyrdes forhold og deres handlinger er ofte gådefuld og dobbelttydig. Deres destination ukendt. Referencerne kan være uty-

delige og mangelen på logik foruroligende. Dorthe Kærgaard har overskuet et glimt af tilværelsen. Man ved ikke, hvad der går forud, eller hvad der videre skal ske. Situationen er forsejlet og antydende, og alligevel er den almen.

Det er ikke kroppen som volumen eller erotisk væsen, men meneskets til alle tider, der er fældet ind i en symbolsk og sindbilledlig sfære. Figurerne færdes i ideernes verden stivnede i bevægelse og uden lyd.

Et Arkadien, hvor lykken er tvivlsom

Kulisserne for sceneriet er uden for tid og rum. Et Arkadien, hvor lykken er tvivlsom, søjlerne brudte og græsset sepiavissent. I horisonten måske en renæssancebys sky-line. Eller skuepladsen er en gammel by i Middelhavsområdet med tavse loggiaer, tytte pladser og melankolske arkader ved slutningen af en smuk dag.

Kryb lever på malerierne deres eget symbolske, mystiske liv i form af slanger, tudser, skildpadder og mus.

Dorthe Kærgaards møderne myter er personlige og private, men de er med deres symbolik også arketyper og almene.

Patinafarven udgør ofte den koloristiske klangbund, idet hendes farveskala jævnlige varierer omkring gul, okker, sienna, sepia, oliven og violet. Farverne er nuancerede og modulerede med præcise og velovervejede, fine strøg. Et sart, feminint og blødt univers er resultatet. Undertiden antyder farverne forfald, vissent fravær af liv eller nærvær af ule-

vet liv. Malerierne har i deres detaljerigdom, brudte billedsammenhænge og manglede fortællede måde en håndværksmæssig omhu og udsøgt finish, der er resultatet af en langsom og langvarig arbejdsproces. Dorthe Kærgaard er bevidst om, at en æstetisk interessant skildring af det åndelige fordrer stringens i streg og komposition.

På sporet af Den Tabte Tid

Der er i hendes billeder en følelse af tab. Af at balt værdier og sammenhænge er opløst og fortoner sig bag en horisont, der stort set kan nås med længselsfulde blikke.

Helheder, fællesskaber og eksistensrum er brudt sammen. På sporet af den tabte tid og det lykkelige Arkadien er vi som moderne betragtere faldet ud af sammenhængen mellem os selv og virkeligheden.

Med hentydningsrig metaforik betoner Dorthe Kærgaard noget gådefuldt og anelsesfuldt. Ofte skaber hun en sær foruroligende idyl, hvor også den lydløse fortvivlelse og den hemmelige rædsel har sin plads. Man finder en snært af samme surrelle stemning af trussel, mystik og melankoli som i den unge Giorgio de Chiricos metafysiske billeder af kulissegagtig Torino-arkitektur. Men der er også tegn på slægtfællesskab med de engelske præ-rafaelitter.

For udstillingsgæsten er Dorthe Kærgaards maleri en konfrontation med almenlydige livssituationer. For hende selv er deres tilblivelse en erkendelsesproces.

